

חוט של חסד

הגליון לכלל בית יהודי | בנשיאות הר"צ שלום ארוש שליט"א פרשת וישב | כא' כסליו תשע"ה (9/12/17) | גליון 547

אור צדיקים ישמח

שעל ידי זה יפלו היהודים בקלות לרשתם ח"ו.

וכך מבואר במהרש"א בתענית כח. שיעקר מלחמת היוונים הייתה על המצוות הנעשות בשמחה. ורמז נאה לדבר אמר ה'אמרי חיים' שהמצוות שביקשו היוונים לבטל היו שבת מילה וחדש שהן ר"ת שמח, כי עיקר מלחמתם הייתה על השמחה שבמצוות. ועל ידי שמאבדים את השמחה שבמצוות בקלות נופלים לעבודה זרה, כמוכא בחת"ס סופר שמי שעבודת ה' עליו לטורח ולמשא סופו לעבוד ע"ז ר"ל.

חנוכה הוא התרופה

ולכן קבעו לנו חכמים שמונה ימים של תודה והודאה, שזו פסגת האמונה ופסגת הקשר עם הבורא. על ידי שמכירים בחסדי ה' עלינו ומאמינים בו יתברך – חוזר לנו "הצבע ללחיים" בקיום המצוות, חוזרת אלינו השמחה בעבודת ה'.

וחז"ל הקדושים מלמדים אותנו שזה האור החזק ביותר, התרופה הגדולה ביותר למחלת אותו הדור ולמחלות של כל הדורות. והעיקרון הזה מוצא את ביטויו בהלכות החנוכה. את נרות החנוכה אנו מדליקים בפתח הבית מבחוץ ומתחת לעשרה טפחים:

'מתחת לעשרה טפחים' בא לרמז על האנשים הנמצאים במקומות הכי נמוכים ובמדרגות הכי שפלות, אנשים שלא מרגישים קשר לתורה וליהדות – אבל גם הנפש שלהם מתגעגעת לאור ולשמחה, ואור ושמחה אמתיים קיימים רק בתורתנו הקדושה ובמצוותיה; וכאשר מדליקים את האור שביהדות, זה מאיר ומעורר גם את הרחוקים והנמוכים ביותר, בבחינת "גם כי אשב בחושך ה' אור לי".

כמו כן את נרות החנוכה מדליקים מחוץ לבית. מחוץ לבית נמצאים כל הפיתויים, כל התאוות, כל הרעות הרעות. וזה לא רק שאור החנוכה הוא החיסון נגד כל ה"חיצוניים" הללו שלא יזיקו ולא ישפיעו ולא יעשו בנו שום רושם – אלא אור החנוכה יוצא אליהם ומבער אותם ומבטל ועוקר אותם מהשרש, בבחינת "עד שתכלה רגל מן השוק".

וכן מה שמדליקים את

הוא האור כמו שכתוב: "ה' אורי וישע"י. מְצֹנָה מתוך קשר וידיעת הבורא היא מְצֹנָה עם אור, ואז היא מְצֹנָה מלשון 'צונתא' וחבור, והיא בוודאי נעשית בשמחה גדולה ועצומה מאוד.

ולמעשה אם נתבונן בעומק, ה' יתברך הוא עשה עושה ויעשה לכל המעשים, ה' בעצמו הוא מנהל את כל העשייה שלנו, נמצא שעשיית המצוות בעצמה היא החלק של בורא עולם שמוכה אותנו לעשות; אם כן מה הוא החלק שלנו? מה הבורא רוצה מאתנו? מאתנו הבורא רוצה את הלב כמו שאומרים חז"ל "הקדוש ברוך הוא לְבָא בעי", והלב הוא השמחה וההתלהבות בעבודת ה'. נמצא שבלי שמחה, העיקר חסר מן הספר.

להשכיחם שמחתך

כאשר האמת הזאת נעלמת מעיני היהודי – לזאת קוראים התייוונות, זה נקרא מה שרצו היוונים "להשכיחם תורתך". הורגלו לחשוב שהיוונים לא רצו שיהודים יקיימו תורה ומצוות בכלל, אך האמת אינה כן, היוונים היו רשעים מתוחכמים, הם לא קנאו בנו בגלל התרבות היהודית העשירה שלנו, הם קנאו בנו כי הם זיהו את הקשר הפנימי של כל יהודי עם הבורא, הם לא יכלו לסבול את העיניים הבורקות של יהודי פשוט שעושה קניות לשבת, שמניח תפילין, ושלומד תורה.

לא היה אכפת להם שילמדו את התורה כמו כל חכמה, אדרבא הם אהבו והעריכו חכמה. לא היה אכפת להם שנקיים טקסים דתיים, הם אהבו פולחן דתי. אבל האור הפנימי של היהודי, אותה שמחה פשוטה ששום דבר לא ישווה אליה – זה הפריע להם.

היוונים ידעו שאם יצליחו להחליש את השמחה שבמצוות, אז ייחלש האור הפנימי של כל היהדות, וכל המצוות ייפכו להיות חשוכות ומרוחקות; מנעימות ומתוקות הן יהפכו לטורח ולמשא כבד, ואז כל החושך ש"בחוף" יאיר ליהודים הרבה יותר מאשר חיי תורה ומצוות. ולכן עיקר מלחמתם הייתה על השמחה שבתורה ובמצוות

עיניו של כל יהודי שרוצה לעשות רצון בוראו באמת. כמו שמשקיעים בלימוד ובהבנת ובקיום הצדדים המעשיים של התורה והמצווה – כך והרבה הרבה יותר מכך חייבים להשקיע בקיום המהות הפנימית, שהיא קיום המצוות בשמחה.

כוונת המצוות

כבר זכינו להסביר פעמים רבות בכמה אופנים מהו העומק שבעניין זה. ובהכרח לחזור כאן על הדברים בקצרה. המילה 'מְצֹנָה' היא מלשון ציווי, כאשר אדם מקיים מְצֹנָה הכוונה הבסיסית ביותר, לפני כל הכוונות, היא להכיר בכך שיש לפי מְצֹנָה אותו ואנו עושים את רצונו.

כאשר יהודי לא שמח, זה מראה שהוא לא מכיר בכך שהוא עושה את רצונו של בורא עולם, הוא לא מכיר בְּמְצֹנָה – וזה חיסרון עצום בכל מהות המְצֹנָה, כי איך אפשר לקיים את רצון מלך מלכי המלכים ולהישאר אדיש? נמצא שקיום המצוות בלא שמחה הוא ביזיון גדול לקב"ה כפי שכבר הסברנו בעבר בארוכה, ולכן כל הקלות שבספר דברים הן על כך שלא עובדים את ה' יתברך בשמחה ובטוב לבב.

נמצא שהיסוד של השמחה הוא הקשר בין האדם לבוראו, לכן לא ניתן לשמוח במצוות בלי אמונה, בלי הרגשת הקשר החי והמוחשי עם הבורא, בלי להרגיש שאנו אכן עושים נחת רוח לבורא יתברך. אדם שרואה במצווה 'מטלה' או 'חייב' גרידא, רחוק מאוד מאוד, ואפילו נמצא ממש בהיפך הגמור, מכוונת הַמְצֹנָה ברוך הוא.

החלק שלנו במצוות

כמו כן ערך המְצֹנָה הוא כפי הכרת הטוב של האדם לבוראו. כפי שיהודי מרגיש בכל רגע את חסדי הבורא, והוא כל כך אסיר תודה – כך הוא רק מצפה להשיב לבוראו ולשלם לו כרוב חסדיו וכעל כל אשר גמל עמו, ועל ידי זה הוא מקיים כל מצווה בחשק נורא ונפלא מתוך הרגשה שהוא מחזיר מעט למטיבו הגדול.

כל השמחה בתורה ובמצוות נובעת מהכרת הבורא ברוך הוא, כי הבורא

ישנו; נקודה יסודית מאוד בהבנה של כל חובת האדם בעולמו שצריכים לחזור עליה שוב ושוב ולהחזיר אותה היטב לעומק הלב. לא מדובר בנקודה שולית, אלא מדובר ממש בלב לבה של היהדות. לכן צריכים לחרוט את הדברים על לוח לבנו, שהם יהיו המצפן שמוֹכָה ומכוון את כל מעשינו ושהדברים ייהפכו לחלק בלתי נפרד מצורת החשיבה שלנו.

יש לדעת, שהשמחה שבתורה ובמצוות היא רצון ה' הרבה יותר מעצם קיום התורה והמצוות בעצמן, ולכן עיקר החשיבות של המצווה היא לפי השמחה שהאדם שמח במצווה, וכן עיקר השכר של המצוות הוא על השמחה; ולפי השמחה של האדם בעבודת הבורא נקבעת כל מהותו ומדרגתו.

כדי לסבר את האוזן נאמר, שאם על המצווה משלם הקב"ה עשרה שקלים – הרי שעל השמחה שבמצווה משלם הבורא מיליון דולר! זהו היחס בלי שום הגזמה. אין שום פרופורציה ושום השוואה בין הערך של מצווה שנעשית ללא שמחה לבין ערך מצווה הנעשית מתוך שמחה.

יכול להיות ששני אנשים מקיימים את אותה מצווה באותה רמה של הידור ובכל זאת המרחק ביניהם הוא מרחק שמיים וארץ, כי האחד שמח ומאושר בקיום המצווה והאחר לא מרגיש את האור ואת האושר שבעשיית המצווה. הדבר הראשון שה' רוצה מאתנו, הוא שפשוט נשמח לעשות את רצונו.

שמחים ויחיים

השמחה והאור והחיים הם דבר אחד כמוכא בליקוטי מוהר"ן (כג) שפנים מאירים הם בחינת חיים, בחינת שמחה. וכן מובא בס' (ל): "ועיקר החיות הוא מאור הפנים... עיקר אור הפנים הוא שמחה". שמחת המצווה היא האור הפנימי של המצווה. מצווה בלי שמחה היא מצווה מתה, כלי ריק מתוכן. ולעומת זאת מצווה מתוך שמחה היא מצווה חיה, כלי מלא בשפע רוחני, מלא בדעת ה', בחיבור עם ה'. וכך הוא בכל היהדות, יהדות בלי שמחה היא יהדות

מתה ר"ל, יהדות חיה זו יהדות שכל כולה שמחה ואושר.

רבות נכתב בספרים הקדושים בעניינים אלה, והדברים האלה צריכים להיות לנגד עיניו של כל מבקש ה', לנגד

הכנסים של הרב שלום ארוש שליט"א לשבוע הקרוב

יום א' כג' בכסלו (11/12/2017)

אפרת והסביבה

ב"כ אוהל שמעון ואסתר רח' נצח ירושלים

בשעה: 20:30

יום א' כג' בכסלו (10/12/2017)

טירת הכרמל והסביבה

אולם ספורט בית ספר אפרים רח' צמח כלניות 20

בשעה: 20:30

חינוך באהבה

אצל הורים לילדים שאובחנו עם "הפרעת קשב" מנסרת תמיד בחלל "שאלת השאלות":

מהו הפרעון "הטבעי" לטיפול בהפרעת הקשב, או האם חוץ מטיפול תרופתי, ישנה איהה שהיא שיטה או דרך שבאמצעותם נוכל להגיע להישגים לימודיים או תפקודיים ולשיפור בביצועי הקשב או ההיפראקטיביות של הילד?

שאלת השאלות

שאלות מעין אלו, מטרידות אף את ההורים שמובנים לתת לילד שלהם ריטלין או קונצרטא באופן קבוע, ושאלותיהם בדרך כלל הם כאלו: האם כשאתן לילד כדור ריטלין זה יעזור לו להגיע להישגים לימודיים או תפקודיים ותופעות ההתנהגות המזוהה תיעלם לו לגמרי? שאלה נוספת: האם הכדור יצליח רק "להרגיע" את הילד או שהוא יוכל גם לשפר את הדימוי העצמי הנמוך או את הבעיה החברתית שלו?!

הן להורים שמסרבים לתת ריטלין והן להורים שמוכנים לתת ריטלין, התשובה הקצרה היא- בפירוש לא. אין יכולת ביד לשפר את הדימוי הטבעי לטפל במכלול הבעיות.

אך התשובה הארוכה היא- שבעיקפין דווקא כן.

התפתחות בעיות נוספות סביב בעיה מרכזית

בשבוע שעבר, הסברנו בס"ד כי: הפרעת הקשב לסוגיה השונים (חוסר קשב, היפראקטיביות, אימפולסיביות) מורכבת מג"רעין אורגני (בעיה מובנת במוח, כתוצאה מליקוי במערכת התקשורת והעברת הנתונים במוח הקשור לחומר דופמין-זכריים?!). סביב בעיה ראשונית זו מתפתחות עם השנים "שכבות" של תגובות פסיכולוגיות, רגשיות וחברתיות, שהן "היוצרות" והגורמות בסופו של דבר את "המבנה השלם" של ההפרעה שאנו מכירים. במילים אחרות: הילד עם כל מכלול בעיותיו היום, הוא תוצר של "התפתחות".

התפתחות של מספר גורמים:

1. פרק הזמן שעבר ללא טיפול בבעיות (טיפול מכל סוג שהוא)
2. תנאי הסביבה שבה גדל-דהיינו הבית שלו.
3. ההתייחסות שהתייחסה אליו משפחתו.
4. ההתייחסות שהתייחסה אליו החברה.
5. התובנות והמסקנות שהוא הפנים בעקבות תנאי הסביבה וההתייחסות אליו.

התפתחות הפנינה

ניתן להשוות את התפתחות הבעיה, להתפתחות "פנינה" בתוך צדף:

הפנינה עצמה עשויה מחומר אורגני קטנטן כמו גרגר חול שנכנס בטעות לצדפה בעת שזו פוערת את שריונה, או מחומר אחר הנוצר מהפרשת הרכיכה שנוצרות כתוצאה מגירוי החודר לצדפה. הפרשות שונות נערמות אחת על השנייה בשכבות ויוצרות עם הזמן את כדור הפנינה.

אותו הדבר קורה עם הפרעת קשב, כאשר "גרגר החול החודר אל הצדפה" הוא "הבסיס האורגני" של הפרעה, דהיינו הנטייה המולדת, הבעיה במערכת התקשורתית במוח. סביב בעיה מולדת זו, נוצרות עם השנים, בעיות נוספות המורכבות מבעיות אישיות עצמיות ועם הבעיות המורכבות של הסביבה-דהיינו

לא בבית ספרנו פרק יד מאת הרב יצחק אבוחצירא. יועץ חינוכי, מאבחן ומטפל.

התופעה הזו של "הפרעת קשב" תפסה תאוצה, מי שמע עליה לפני עשרים שנה?!

לידיעתכם, הפרעת קשב זו תופעה שנחקרת כבר למעלה ממאה שנים, וכבר משנות 70-60 קבעו בצורה ברורה את המונח "הפרעת קשב וריכוז" אם כי מחוסר מודעות המערכת החינוכית, אותם תלמידים שסבלו מהפרעת קשב, נקראו בשמות ומונחים מעט שונים, ובד"כ גם פוגעניים ומעליבים: לתלמיד ההיפר קראו-מופרע, לתלמיד עם הפרעת קשב קראו- עצלן.

בכל אופן ישנה תמימות דעים בין החוקרים, כי מידי עשור נוספים עוד מס' אחוזים ניכר לאחוז התלמידים המאובחנים כבעלי קשב ולא רק בגלל המודעות לתופעה אלא בעיקר בגלל מספר סיבות והשבר נזכיר את הגורם הראשון:

1. רמת גירויים טכנולוגיים גבוהה:

העולם שבו אנו חיים נמצא ב"התפתחות" מתמדת. אם עד לפני מאה שנה עדיין נסעו בכרכרות היום כבר סטים על מטוס הקונקורד (Concorde) שבינתיים הוא מטוס הנוסעים המהיר ביותר בעולם. הוא טס במהירות של 2180 קמ"ש (פי 2 ממהירות הקול!) ביחד עם התפתחות הטכנולוגיה, גם האנושות מתפתחת, ומתקדמת ומשתכללת, כך ש"הקצב" נעשה מהיר יותר.

ואז... אם נשים לב מה קורה סביבנו אפילו רק בשלושים השנים האחרונות נבחין כי אנחנו מתקשים "לעמוד בקצב החיים" נשמע לכם קשור להיפראקטיביות או אימפולסיביות?!

מה שקורה בשנים האחרונות הוא ש: אנחנו עוד לא מספיקים להתרגל לדבר מסוים וכבר יש משהו אחר, שהוא יותר מהיר וחדש.

הקצב המהיר הזה חודר לתודעה שלנו בעיקר באמצעות הטכנולוגיה והמדיה. ובעיקר ע"י סרטים או משחקי מחשב, שמשדרים בקצב מסורתי עם אינסוף ריצודים על המסך.

אך לא רק מדיית הצפייה, אלא גם מדיית השמיעה: המוסיקה נעשתה יותר קצבית ומהירה עד כדי "סירוף הדעת" וכו'.

לכן, ככל שאנו נסחפים לקצב המהיר של העולם, כך המח שלנו, לומד להתאים את עצמו ולהתרגל לאותו קצב.

בעידן של היום, כבר מגיל הינקות, התינוקות חשופים לצעצועים עם אורות מהבהבים וצבעים זועקים, מוביילים מנגנים וזוהרים, דיסקי צפיה לפעוטים שהתמונות בהן מאד מהירות, ומלאות באורות וצבעים.

כל האמור כיחידה אחת, הופך את האדם להיות עם צורך חזק מאוד לגירויים חדים, בולטים, קצביים ומהירים.

גורם פסיכולוגי/גנטי נוסף הוא שמצב נתון של "חוסר רגוע ושקט", של הילד עוד בתקופת היותו ברחם, כאשר אימו בעצמה לא רגועה וחסרת שקט, תורם את תרומתו השלילית לטבעים והנטיית של הילד.

וכך, הילד גדל "בסחרחרה" ונכנס לגן חובה, למכינה או לבית הספר, ופתאום עיניו נתקלות במורה רגיל, המורה מעביר שיעור רגוע, ומשהו ב"קצב" של העברת השיעור מאוד איטי ומשעמם את הילד, מוחו הרי רגיל לקצב הרבה יותר מהיר, עם כמות גירוי פי כמה וכמה.

ולכן לעיתים בכדי להחזיר עצמו את הקצב "הטבעי" שהוא מכיר, הוא מתחיל לייצר "גירויים

חינוניים" בכדי שיהיה לו את אותו "רעש" שמוחו רגיל אליו.

זה יכול להתבטא בלהתנדנד על הכסא, להציק לילדים אחרים, לעשות מספר פעולות ביחד, לפטפט, לאבד ריכוז או לפעמים פשוט להתנתק ולרחוק.

הדרך להתמודדות:

הפתרון הנקודתי לבעיה זו הוא: להוריד את רמת הגירויים והרעש בבית. מה שפחות "רעש", צעקות, מתח, מחשב ורדיו דולקים ופחות אורות מרצדים.

עלינו להתרגל לא רק לחיות ברוגע ובשקט, אלא גם לדבר יותר לאט ובנחת.

נתחיל את השינוי אנו ההורים. נהיה בע"ה יותר רגועים, ונשדר את הרוגע והנחת בחיים גם לילדינו.

המשך בע"ה בשבוע הבא.

לייעוץ טלפוני ללא תשלום/או לתיאום פגישה צור קשר בימים ג' - ד' משעה 10-8 בערב ניידי: 0548-434-435

הישועה שלך בדרך

פדין נפש ע"י הרב שלום ארוש בחתומה אצל רבי נחמן באומן

02-5812210

בדיחות הדעת

המאורסת שואלת את המשוך, לאחר החתונה כמה זמן תלמד בכלול, יום שלם או חצי יום, אומר לה המשוך בשבילך אני מוכן ללמוד אפילו יום וחצי...

זמנים וישוב תשע"ח

ירושלים	תל אביב	חיפה	באר שבע
16:00	16:15	16:06	16:18
17:14	17:16	17:13	17:17
17:52	17:49	17:49	17:53

הפטרה עמוס פרק ב'פסוק ו' עד פרק ג'פסוק ח' בה אמר ה' על שלשה פשעי

מזסדות "חוט של חסד" בנשיאות מו"ר הרב שלום ארוש שליט"א

מזמינים אתכם להשתתף בפעילות במתחם "בית רבינו"

המקום פתוח כל יום משעה 14:00 ומתקיים בו שיעורי תורה בכל יום תפילת מנחה בשעה 16:00, לאחר מכן שיעור קצר תפילת ערבית בשעה 17:00 כתובת: בית הכנסת "נחל נובע מקור חכמה" רח' חיל השריון 4 שכונת נווה נוף ראשון לציון

